

O jubileuszach Profesora Kazimierza Flagi i współpracy z redakcją „Inżynierii i Budownictwa”

*Przyjaźń jest chyba największym darem,
jaki mądrość może ofiarować,
aby uczynić szczęśliwym całe życie.*

Epikur

Uroczystości jubileuszowe stwarzają zawsze możliwość przedstawienia sylwetki jubilata, a także jego osiągnięć na różnych zazwyczaj polach działalności. Są też okazją do spotkania się z jubilatą i złożenia mu gratulacji oraz życzeń. Zawsze są to spotkania, które pozostają w pamięci nie tylko jubilata, ale również uczestników uroczystości jubileuszowych.

W Politechnice Krakowskiej 24 stycznia 2019 r. odbyła się uroczystość 80-lecia urodzin i 50-lecia obrony doktoratu prof. dr. hab. inż. Kazimierza Flagi, dr. h.c. mult. Ta uroczystość została zaprezentowana w niniejszym zeszycie czasopisma „Inżynieria i Budownictwo”.

Trzeba podkreślić, że Profesor od wielu lat wspomaga wydawanie czasopisma. Można z satysfakcją przyznać, że bezinteresownie służy swoją wiedzą i autorytetem w działalności redakcji, uczestniczy w kształtowaniu programu tematycznego miesięcznika, jest cenionym autorem i recenzentem oraz konsultantem, a także troszczy się o wydawanie „Inżynierii i Budownictwa”. Po powołaniu w roku 1994 nowego wydawcy czasopisma – Fundacji PZITB Inżynieria i Budownictwo uczestniczy w pracach Rady Fundacji. W latach 1994–2003 pełnił w tej Radzie funkcję wiceprzewodniczącego, a następnie (do dziś) jest jej przewodniczącym. Poza tym w latach 1994–1998 był przewodniczącym Rady Programowej Czasopism i Wydawnictw PZITB, opiniującej i oceniającej programy tematyczne czasopisma oraz oceniającej ich realizację. Dziś Kolegium Redakcyjne składa Profesorowi serdeczne podziękowania za wieloletnią współpracę z redakcją w kształtowaniu treści i formy edytorskiej „Inżynierii i Budownictwa”.

Trzeba z satysfakcją odnotować, że redakcja czasopisma od lat publikuje wiele cennych artykułów Profesora. Zamieszczała też opracowania dotyczące Jego wcześniejszych jubileuszy [3, 4, 7]. Zaprezentowała również m.in. treść rozmowy, którą przedstawiciele redakcji przeprowadzili z Profesorem w 1993 r. [1], a także opracowania o uhonorowaniu Profesora tytułami i godnością doktora honoris causa Politechnik Krakowskiej [5] i Świętokrzyskiej [11]. W ramach współpracy z redakcją prof. Kazimierz Flaga wraz z mgr. inż. Zygmuntem Paterem – dyrektorem PRM „Mosty Łódź” SA zainicjowali w 1991 r. systematyczne (coroczne) wydawanie „zeszytów mostowych” czasopisma, przygotowując na początku – we współpracy ze środowiskiem mostowym – zeszyt 1–2/1992. Oczywiście problematyka budownictwa mostowego była prezentowana na łamach „Inżynierii i Budownictwa” od początków wydawania czasopisma [12],

a kolejne coroczne „zeszyty mostowe” wspierał szczególnie prof. Jan Biliszczuk z Politechniki Wrocławskiej i Zespołu Badawczo-Projektowego „Mosty-Wrocław” – np. zeszyt 2/2012 związany z 90-leciem urodzin prof. Jana Kmity i zeszyt 7–8/2006 na 60-lecie Zakładu Mostów tej Uczelni. Tego rodzaju zeszyty były też przygotowane we współpracy z PRM „Mosty-Łódź” (np. 4/1994, 7–8/2013), Zakładami Budownictwa Mostowego, dawnym PRK-15 (np. 6/1992, 4–5/1993, 4/1998), Kieleckim Przedsiębiorstwem Robót Mostowych (4/1995), Płockim Przedsiębiorstwem Robót Mostowych (3/1994) i innymi jednostkami naukowymi i wykonawczymi [12].

• **O aktywności prof. Kazimierza Flagi jako rektora Politechniki Krakowskiej.** Profesor piastował funkcję rektora Politechniki Krakowskiej w latach 1996–2002 (dwie kadencje). Zrealizował w tym okresie wiele planów służących rozwojowi uczelni i kadr naukowych. W tym okresie kilku zasłużonych polskich naukowców zostało uhonorowanych najwyższą godnością akademicką – **tytułem doktora honoris causa Politechniki Krakowskiej**. Byli wśród nich m.in.: prof. Wiktor Zin z Politechniki Krakowskiej (1998; promotor: prof. Andrzej Kadłuczka), prof. Władysław Muszyński (1998, promotor: prof. Kazimierz Flaga), prof. Jan Kmita (2000, promotor: prof. Kazimierz Flaga). Godnością **honorowego senatora i profesora Politechniki Krakowskiej** został uhonorowany Ojciec Święty Jan Paweł II (1999), a **profesorami honorowymi** zostali prof. Ryszard Kowalczyk z Uniwersytetu Beira Interior z Portugalii (2001) i prof. Andrzej Nowak z Uniwersytetu Michigan z USA (2002).

Kilka fotografii przedstawiono na rys. 1÷7.

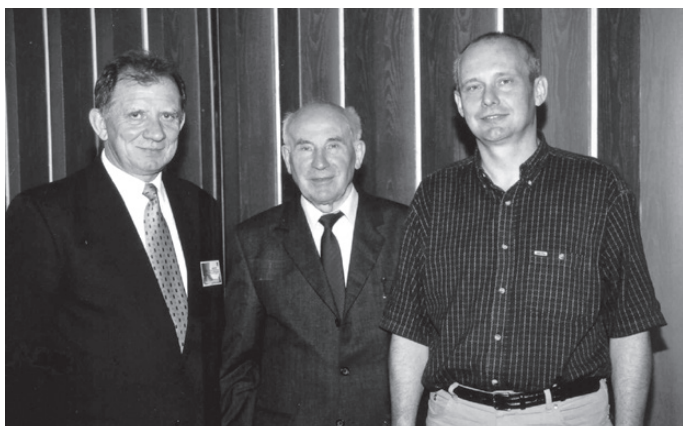
Rys. 1. Z prof. Wiktorem Zinem. Fot. Jan Zych

Rys. 2. Spotkanie po nadaniu prof. *Władysławowi Muszyńskiemu* tytułu dr. h.c. Politechniki Krakowskiej. Fot. *Jan Zych*

Rys. 5. Z żoną Marią u Ojca Świętego Jana Pawła II. Fot. *Arturo Mari*

Rys. 3. Z prof. *Janem Kmitą* i dr. inż. *Andrzejem Kmitą*. Fot. *Jan Zych*

Rys. 6. Z profesorem honorowym Politechniki Krakowskiej *Ryszardem Kowalczykiem*. Fot. *Jan Zych*

Rys. 4. Ojciec Święty Jan Paweł II przyjmuje 17 czerwca 1999 r. na Wawelu, z rąk rektora prof. *Kazimierza Flagę*, godność Honorowego Senatora i Profesora Politechniki Krakowskiej nadaną przez Senat Akademicki „w poczuciu łask i objęcia szczególną duchową opieką”. Fot. *Jan Zych*

Rys. 7. Z profesorem honorowym Politechniki Krakowskiej *Andrzejem Nowakiem* przed tablicą profesorów honorowych Politechniki Krakowskiej. Fot. *Jan Zych*

Niżej podano ogólne informacje dotyczące opracowań związanych z prof. *Kazimierzem Flagą*, prezentowanych głównie na łamach „Inżynierii i Budownictwa”.

● **O rozmowie z prof. *Kazimierzem Flagą* [1].** Rozmówca był wówczas dyrektorem Instytutu Materiałów i Konstrukcji Budowlanych Politechniki Krakowskiej, przewodniczącym Sekcji Konstrukcji Betonowych Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej Polskiej Akademii Nauk, wiceprzewodniczącym Związku Mostowców Rzeczypospolitej

Polskiej. Rozmowa dotyczyła w szczególności: kierunków i oceny rozwoju polskiego budownictwa mostowego z betonu; trwałości konstrukcji budowlanych, zwłaszcza narażonych na bezpośrednie działanie niszczących czynników atmosferycznych oraz przyczyn katastrof, awarii i stanów awaryjnych takich konstrukcji; stanu obecnego i przyszłości konstrukcji z betonu sprężonego; zmian w projektowaniu budowlanym i kierunków jego rozwoju; roli praktyki inżynierskiej w procesie nauczania; zdobywania uprawnień budowlanych przez absolwentów uczelni; warunków

awansu pracownika naukowego. Ostatnie pytanie dotyczyło roli prasy naukowo-technicznej w sytuacji burzliwych zmian systemów informacyjnych, a także gospodarczych i politycznych. Profesor w odpowiedzi wyraził pogląd: *Na naszych oczach odbywają się wielkie przemiany, nie zawsze pozytywne. Widoczna w wielu wypadkach degradacja zawodu inżyniera budowlanego nie nastraja pozytywnie do czytania prasy technicznej i doskonalenia się. Ponadto twarde prawa rynku wymuszają inny sposób prezentacji informacji, taki, w którym przedstawia się tylko to, co można ujawnić, ukrywając istotne szczegóły, będące tajemnicami firm. Za tymi tajemnicami kryją się bowiem pieniądze, motor rynku. Dotyczy to nie tylko rozwiązań technicznych, ale również algorytmów czy procedur obliczeniowych. Ponadto pojawiają się różne możliwości reklamy dobrych firm, propagowania nowych materiałów oraz rozwiązań technicznych i technologicznych.*

Wynika stąd trudna sytuacja i odpowiedzialna rola czasopism naukowo-technicznych, w tym również „Inżynierii i Budownictwa”. Przykłady czasopism innych krajów świadczą o tym, że jest możliwe pogodzenie wysokiego poziomu merytorycznego czasopisma z wymogami rynku. Także „Inżynierii i Budownictwo”, dzięki wprowadzanym zmianom, należy do grona takich czasopism zaliczyć. Ważną rolę spełnia poprawiająca się szata edytorska czasopisma i terminowość kolportażu.

Jest oczywiste, że redakcja powinna w dalszym ciągu wykazywać ekspansję na zewnątrz, pozyskiwać jako autorów nie tylko uznane autorytety o dużym doświadczeniu naukowym i zawodowym, ale również młodszą generację pracowników nauki, biur projektów i wykonawstwa, która odważnie weszła w tworzone przedsiębiorstwa prywatne i stanowi wielokrotnie nośnik najnowszej wiedzy w zakresie high-tech, kooperując z dobrymi firmami zachodnimi.

Naszych Czytelników również obecnie zachęcamy do przeczytania „Rozmowy”. Jest ona bowiem dalej aktualna, mimo upływu 25 lat od jej opublikowania.

• **O jubileuszu 60-lecia urodzin [3].** Jubileusz ten prof. Kazimierz Flaga obchodził w roku 1999. Piastował wówczas funkcję przewodniczącego Związku Mostowców RP, był członkiem honorowym Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa. Z okazji tego jubileuszu oraz kolejnego Krajowego Zjazdu Delegatów ZMRP w marcu w Krakowie, redakcja „Inżynierii i Budownictwa” – we współpracy ze środowiskiem mostowym – przygotowała zeszyt specjalny poświęcony budownictwu mostowemu (nr 3/1999). Seminarium podsumowujące dotychczasową bogatą i wszechstronną działalność Jubilata odbyło się w sali posiedzeń Senatu akademickiego Politechniki Krakowskiej. Działalność w zakresie nauki i badań naukowych scharakteryzował prof. dr inż. Andrzej Ajdukiewicz, działalność zawodową prof. dr hab. inż. Jan Kmity, dr h.c., a działalność organizacyjną – prof. dr hab. inż. Krzysztof Dyduch. Zaslugi w zakresie dydaktyki przedstawił prowadzący seminarium dziekan Wydziału Inżynierii Lądowej (macierzystego wydziału Jubilata) prof. dr hab. inż. Kazimierz Furtak. W seminarium uczestniczyło wielu współpracowników i przyjaciół Jubilata. Byli wśród nich m.in. przedstawiciele Ministerstwa Transportu i Gospodarki Morskiej, członkowie Polskiej Akademii Nauk i Polskiej Akademii Umiejętności, wyższych uczelni technicznych oraz firm współpracujących z Jubilatą. Przewodniczący SITK dr inż. Wiesław Starowicz wręczył Profesorowi Medal im. Aleksandra i Zbigniewa Wasiutyńskich.

• **O jubileuszu 70-lecia urodzin [4].** Sylwetkę oraz działalność naukową, zawodową i społeczną Jubilata – z okazji 70-lecia urodzin – przedstawił prof. Kazimierz Furtak w zeszycie 1-2/2009 „Inżynierii i Budownictwa”. Na zakończenie wystąpienia zaznaczył: *... warto na koniec zadać pytanie: czy te wielkie osiągnięcia, z których i tak nie wszystkie zostały tu wymienione, mogą być dziełem jednego pracownika uczelni. Odpowiedź jest oczywista – tak, przecież potwierdzają to dokumenty. Ale nie jest to odpowiedź pełna. Osiągnięcia te nie byłyby możliwe, gdyby nie wrodzona kreatywność oraz zdolności poparte benedyktyńską pracą, gdyby talent nie szedł w parze z jasnym i odważnym stawianiem jednoznacznych i ambitnych celów oraz konsekwentnym i bezkompromisowym (przede wszystkim w stosunku do siebie) dążeniem do ich urzeczywistnienia. I jeszcze – gdyby nie cierpliwa i wyrozumiała Żona oraz cała najbliższa Rodzina. Dzięki temu wszystkiemu prof. Kazimierz Flaga ma pełne prawo czuć się spełnionym naukowcem i nauczycielem akademickim, świadomym roli, jaką pracownicy szkół wyższych powinni odgrywać w życiu zawodowym i społecznym.*

• **O jubileuszu 75-lecia urodzin [6, 7, 9].** W Politechnice Krakowskiej 29 stycznia 2014 r. odbyło się **seminarium poświęcone jubileuszowi prof. Kazimierza Flagi**. (rys. 8). Zgromadziło ono – na zaproszenie rektora Politechniki Krakowskiej prof. dr hab. inż. Kazimierza Furtaka – liczne grono uczestników z całej Polski. Jubilata, Jego Rodzinę oraz wszystkich biorących udział w seminarium powitał rektor prof. Kazimierz Furtak. W swoim „Słowie” (por. [6], rys. 9) z wielką życzliwością zwrócił się do

Rys. 8. Podczas seminarium poświęconego Jubilatowi (75-lecie).
Fot. Jan Zych

Rys. 9. Okładka publikacji poświęconej Jubilatowi (75-lecie)

Jubilata. Powiedział m.in., że w latach 1976–2009 profesor był moim szefem jako kierownik – najpierw Zakładu, a od 1992 r. – Katedry Budowy Mostów i Tuneli Politechniki Krakowskiej. Dzisiaj role się odwróciły, Profesor jest moim współpracownikiem w Katedrze. Tak już widocznie musi być, nieubłagane są prawa życia. Podkreślił wielkie osiągnięcia twórcze Profesora Kazimierza Flagi, które nie byłyby możliwe, gdyby nie wrodzona kreatywność oraz zdolności poparte benedyktyńską pracą, gdyby talent nie szedł w parze z jasnym i odważnym stawianiem jednoznacznych i ambitnych celów oraz konsekwentnym i bezkompromisowym (przede wszystkim w stosunku do siebie) dążeniem do ich urzeczywistnienia.

Z kolejnym „**Słowem do Jubilata**”, przygotowanym w formie listu osobistego, zwrócił się prof. dr hab. inż. Wojciech Radomski. W tym liście (por. [6]) napisał m.in.: *prof. dr hab. inż. Kazimierz Flaga, profesor zwyczajny Politechniki Krakowskiej, jej Rektor w dwóch kolejnych kadencjach, obejmujących lata 1996–2002, któremu macierzysta Uczelnia za jego liczne zasługi nadała w 2011 roku najwyższą godność akademicką doktora honoris causa, ukończył 75 lat. To bardzo piękna rocznica, warta upamiętnienia nie tylko z uwagi na sam wiek, któremu tradycja nadaje szczególnie duże znaczenie, ale przede wszystkim ze względu na dokonania życia Jubilata, zaiste imponujące i skalą, i wielostronnością wybitnych osiągnięć. Bo to człowiek utalentowany, o niezwyklej pracowitości, stale i – można to śmiało powiedzieć – po młodzieńczemu ciekawy świata i ludzi, pełen inicjatyw i różnorodnych zainteresowań, stale rozwijanych. Nie ma w nim nic z rentiera odcinającego kupony od dawnych sukcesów, aby cieszyć się zasłużoną chwałą. Przeciwnie – on nadal jest aktywny, pomnaża swój dorobek, nie dla własnej potrzeby przenieść, bo tego mu nie trzeba, ale z wewnętrzznego nakazu rozumu i serca, intelektu i umiłowania nauki i budowania mostów, tych w sensie dosłownym i symbolicznym, łączącym ludzi. [...] Ale jest jeszcze i cel dodatkowy tego listu. Pragnę w nim wyrazić także moje uznanie dla Twojej Jubilatce pasji poznawania nowych ludzi i nowych światów, do czerpania z licznych podróży doświadczeń profesjonalnych, inżynierskich i badawczych, oraz tych czysto ludzkich, które wzbogacają Twoje własne życie i życie Twoich bliskich i Twoich współpracowników. Bo przecież dzięki Tobie otworzyły się dla nich nieznanne im przedtem bezpośrednio horyzonty, owe nowe światy. Myślę tu przede wszystkim o licznych wyprawach mostowych organizowanych przez Ciebie do różnych krajów na różnych kontynentach naszej planety. Było ich dotychczas dwadzieścia pięć. Wyniesione z nich spostrzeżenia i dokonane porównania pozwoliły na umocnienie postawy uzasadnionej dumy z bycia polskimi inżynierami, że na pewno nie jesteśmy mniej uzdolnieni od innych i bardzo wiele potrafimy nie gorzej, a może nawet i lepiej od wielu innych. To jest trwała wartość i Twoja wielka zasługa.*

I na koniec tego listu, nim przystąpię do życzeń, pragnę wyrazić uznanie dla Twego Jubilatce silnego charakteru, żelaznej woli w dążeniu do szczytnych celów. Nie miałeś w życiu łatwo. Sam o tym wiesz najlepiej. Ale wiesz też, że trudy potrafią hartować człowieka, bo jesteś tego najlepszym przykładem. Ostatnie lata to potwierdziły – przeszedłeś wiele i wiele wycierpiałeś, ale – użyję tego sportowego terminu – wyszedłeś na prostą. I tak naprawdę Ty tylko w swym sercu wiesz Kto Ci w tym pomógł – byłeś Mu wierny i poddany. Tak trwaj, tak trzeba.

Życzę Ci Czcigodny Jubilatce i Drogi Kazimierzowi wszelkiego dobra na dalsze lata. Niech Cię nie opuszcza energia działania, rozwijaj swe liczne zainteresowania, wpływaj na postęp w nauce i technice, kształtuj charaktery i intelekt młodych badaczy. Słowem rób nadal to, co robisz i to w dobrym zdrowiu. Przyszłość należy do 75-latków!

Działalność inżynierską Jubilata omówił podczas uroczystego seminarium prof. dr hab. inż. Jan Biliszczuk. W swoim wystąpieniu (por. [6]) podkreślił, że ta działalność dotyczy głównie budownictwa użyteczności publicznej, tj. stadionów, hal sportowo-widowiskowych i kościołów, budownictwa przemysłowego oraz mostownictwa. Jubilat wykonał m.in. projekty konstrukcyjne: kościołów pw. Matki Bożej Królowej Świata w Radomiu (1982–1991) i pw. Serca Jezusowego w Rzeszowie (1982–1986) oraz projekt konstrukcyjny żelbetowego przykrycia w formie dźwigarów skrzynkowych dużej rozpiętości kościoła pw. Ducha Świętego w Zielonej Górze (1988–1991). Wykonał wiele projektów remontów lub modernizacji obiektów mostowych oraz projektów nowych obiektów. Do ciekawszych należą projekty wykonawcze kładek podwieszonych w Mogilanach (1997–1998) oraz na obwodnicy Wałbrzycha (1999–2000). Brał też udział jako ekspert (konsultant naukowo-techniczny) w procesach budowlanych i remontowych najważniejszych obiektów mostowych w Polsce (a także kilkudziesięciu innych). Ważna w działalności Jubilata jest problematyka architektury i estetyki mostowej. Profesor Jan Biliszczuk podkreślił, że wpływ działalności Profesora Kazimierza Flagi na polską inżynierię lądową (nie tylko mostownictwo) jest szczególnie znaczący i trwały.

Tematykę konstrukcji betonowych w dorobku naukowym Jubilata omówiła dr hab. inż. Barbara Klemczak, prof. Politechniki Śląskiej. W swym wystąpieniu podkreśliła, że (por. [6]) obszar zainteresowań naukowych Profesora jest ogromny i obejmuje szeroki wachlarz tematów, od złożonych zagadnień budowy mostów i tuneli, problemów technologii betonu i technologii prefabrykacji aż po zagadnienia budownictwa ogólnego. W obszarze zainteresowań naukowych Jubilata znalazły się również konstrukcje betonowe.

W podsumowaniu prof. Barbara Klemczak zwróciła uwagę na charakterystyczną cechę działalności Jubilata – podejmowanie tematów nowatorskich i aktualnych w budownictwie oraz łączenie badań naukowych z zagadnieniami ich wykorzystania w praktyce. Ważne są również działania Profesora polegające na popularyzacji wyników prac naukowych i dbałość o ich przydatność dla praktyki inżynierskiej.

Profesora Kazimierza Flagę jako **znawcę technologii betonów cementowych** przedstawił prof. dr hab. inż. Jacek Śliwiński. Podkreślił (por. [6]), że w zainteresowaniach i dorobku Profesora, który jawi się przede wszystkim jako mostowiec, nauka o betonach cementowych zajmuje bardzo poczesne miejsce. Z jednej strony wynika to zapewne z fascynującej wielu badaczy natury tego materiału, z drugiej zaś z tego, że Jubilat na swojej drodze naukowej spotkał i współpracował z takimi luminarzami nauki, jak prof. Bronisław Kopyciński i prof. Władysław Muszyński. Profesorowie ci dostrzegli zainteresowanie Jubilata problematyką współczesnej technologii betonu i pozwolili Mu się w niej spełnić. Dodać należy, że profesorowie ci stworzyli tzw. krakowską szkołę technologii betonu, której znamienitym przedstawicielem stał się sam Profesor Kazimierz Flaga.

W podsumowaniu prof. *Jacek Śliwiński* podkreślił, że mimo tego, iż swoją działalność naukowo-badawczą, dydaktyczną i inżynierską Jubilat postanowił obdzielić równocześnie kilka dziedzin, to każda z nich, w tym technologia betonu, mocno na tym skorzystała. I za to Jubilatowi należy serdecznie podziękować.

Po wystąpieniach referentów, swoją drogę naukową i zawodową scharakteryzował Jubilat. Podał wiele informacji, które były nieznanne bądź znane tylko nielicznym. Można było spostrzec, że nie była to tylko droga usłana różami; niekiedy upodabniała się do drogi cierniowej. Tekst wystąpienia Jubilata został opublikowany w „Naszej Politechnice” [10].

• **O uhonorowaniu tytułem i godnością doktora honoris causa Politechniki Krakowskiej [5].** Uroczystość odbyła się 22 czerwca 2011 roku, w reprezentacyjnym budynku Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Uroczyste wręczenie dyplomu doktora honoris causa poprzedziło **wystąpienie prof. dr. hab. inż. Janusza Kaweckiego** – powołanego przez Senat Politechniki Krakowskiej promotora w postępowaniu o nadanie tytułu doktora honoris causa Profesorowi *Kazimierzowi Fladze*. Za motto swojego wystąpienia promotor przyjął słowa *Daga Hammarskjölda* wzięte z jego „Drogowskazów”: *Nie wybieramy ram dla swego losu, ale dajemy mu treść*. Wybrane myśli z tego wystąpienia zamieszczono w opracowaniu [5].

Dyplom – zasłużonemu naukowcowi Politechniki Krakowskiej, wybitnemu przedstawicielowi polskiej nauki w dziedzinie inżynierii lądowej, mostowcowi, nauczycielowi akademickiemu, wychowawcy, ekspertowi i społecznikowi, osobie wielce zasłużonej dla nauki i budownictwa – wręczył rektor prof. dr hab. inż. *Kazimierz Furtak* w obecności Senatu Politechniki Krakowskiej (rys. 10). W uroczystości wzięli udział liczni przedstawiciele Politechniki Krakowskiej i innych uczelni akademickich, w tym nestor polskich mostowców, prof. dr hab. inż. *Jan Kmity*, wyróżniony tytułem doktora honoris causa czterech polskich uczelni, przedstawiciele władz miasta Krakowa i Sułkowic – miejsca urodzenia Profesora, przyjaciele i koledzy z wielu jednostek i organizacji społecznych, w tym przedsiębiorstw mostowych i budowlanych, a także z zagranicy, m.in. profesorowie *Oskar Koifman* i *Walerian Bliniczew* z Iwanowskiego Uniwersytetu

Rys. 10. Rektor prof. *Kazimierz Furtak* wręcza prof. *Kazimierzowi Fladze* dyplom doktora honoris causa Politechniki Krakowskiej. Fot. *Jan Zych*

Technologii Chemicznej, prof. *Michał Berengarten* z Moskiewskiego Uniwersytetu Inżynierii Ekologicznej, prof. *Herbert Bühler* z Fachhochschule Münster, profesor *Piotr Noakowski* z Politechniki w Dortmundzie. Wzięli też udział przedstawiciele duchowieństwa i Bractwa Kurkowego w Krakowie oraz żona *Maria Flaga* i rodzina Profesora. Profesor *Kazimierz Flaga* wygłosił interesujący wykład na temat historii rozwoju mostownictwa, zwracając szczególną uwagę na osiągnięcia wybitnych polskich twórców obiektów mostowych, działających w Polsce i w wielu krajach świata. Uroczystość uświetnił występ cenionego chóru Politechniki Krakowskiej, kierowanego przez *Martę Stós*, córkę Profesora.

W trakcie uroczystości redakcja „Inżynierii i Budownictwa” przekazała na ręce Profesora list gratulacyjny następującej treści: *Z okazji nadania Panu Profesorowi zaszczytnego i zasłużonego tytułu Doktora Honoris Causa Politechniki Krakowskiej składamy serdeczne gratulacje i życzenia dalszych wybitnych osiągnięć dla dobra ludzi, na rzecz polskiej nauki i techniki, a także satysfakcji z dotychczasowych i przyszłych dokonań, dużo zdrowia i sił oraz pomyślności i radości na dalsze lata. Wieloletniemu znakomitemu Autorowi i Przyjacielowi miesięcznika „Inżynieria i Budownictwo”, którego artykuły wyróżniają się najwyższym poziomem merytorycznym i przydatnością inżynierską, wyrażamy specjalne podziękowania za cały czas współpracy z redakcją, za pomoc opiniodawczą i organizacyjną, za wielką życzliwość i zaangażowanie w sprawy redagowania i nieprzerwanego wydawania naszego czasopisma.*

• **O uhonorowaniu tytułem i godnością doktora honoris causa Politechniki Świętokrzyskiej [11].** Senat Politechniki Świętokrzyskiej, po zapoznaniu się z wnioskiem Rady Wydziału Budownictwa i Architektury (dziekan: dr hab. inż. *Marek Iwański*, prof. Politechniki Świętokrzyskiej), recenzją dorobku i osiągnięć Profesora opracowaną przez dr hab. inż. *Zbigniewa Rusina*, prof. Politechniki Świętokrzyskiej, oraz stanowiskami Senatów Politechniki Warszawskiej (recenzent – prof. dr hab. inż. *Wojciech Radomski*, dr h.c.) i Politechniki Wrocławskiej (recenzent – prof. dr hab. inż. *Tadeusz W. Więckowski*) podjął 16 grudnia 2015 r. uchwałę o nadaniu tytułu doktora honoris causa Politechniki Świętokrzyskiej prof. *Kazimierzowi Fladze* – w uznaniu Jego wybitnych zasług.

Uroczystość nadania tytułu, godności i praw doktora honoris causa Politechniki Świętokrzyskiej prof. dr hab. inż. *Kazimierzowi Fladze*, dr h.c. odbyła się 24 lutego 2016 r. Uroczyste posiedzenie Senatu otworzył rektor prof. dr hab. inż. *Stanisław Adamczak*, dr h.c. W swym wystąpieniu stwierdził m.in.: *Jest dla mnie wielką przyjemnością, że Senat Politechniki Świętokrzyskiej przyznał tytuł doktora honoris causa Profesorowi Kazimierzowi Fladze, wybitnemu pracownikowi nauki o bogatym dorobku naukowym w dyscyplinach budownictwo i mechanika, specjalizującym się w zakresie budowy mostów i tuneli, konstrukcji budowlanych i ich technologii; twórcy szkoły naukowej w zakresie termodynamiki betonu oraz w zakresie naprężeń własnych i wymuszonych – termicznych i skurczowych – w elementach i konstrukcjach z betonu. [...] Współpraca Profesora Kazimierza Flagi z Politechniką Świętokrzyską sięga początków jej istnienia. Prowadził wykłady, był konsultantem wielu prac*

naukowych realizowanych głównie na Wydziale Budownictwa i Architektury, konsultantem programu studiów specjalności mostowej, recenzentem szeregu rozpraw doktorskich oraz wniosków habilitacyjnych. Profesor Kazimierz Flaga jest człowiekiem życzliwym, służącym swą wiedzą i doświadczeniem młodym pracownikom nauki, którzy w swej pracy naukowej i zawodowej zwracają się do Niego o radę, pomoc i wsparcie. Przedstawiając postać Profesora Kazimierza Flagi wyrażam głębokie przekonanie, że tytuł doktora honoris causa naszej Uczelni nadajemy Osobie o autorytecie naukowym, uznanemu w świecie pracownikowi nauki, konstruktorowi i cenionemu nauczycielowi akademickiemu, należącemu do grona osób, dzięki którym nauka polska jest obecna w świecie. Nadanie Profesorowi tytułu doktora honoris causa Politechniki Świętokrzyskiej jest zaszczytem dla społeczności akademickiej naszej Uczelni.

Laudację podczas uroczystości przedstawiła promotor dr hab. inż. Zdzisława Owsiak, profesor Politechniki Świętokrzyskiej. Rozpoczęła tę laudację słowami: *Je stem zaszczycona możliwością wystąpienia sławiącego Profesora Kazimierza Flagę – wybitnego uczonego o bogatym dorobku naukowym w dyscyplinach budownictwo i mechanika, cenionego nauczyciela akademickiego, aktywnego uczestnika i organizatora życia naukowego, a zakończyła życzeniami: Szanowny Panie Profesorze! Niech ta najwyższa godność akademicka, którą dziś otrzymujesz, będzie uhonorowaniem Twojej osoby – postawy i działalności, a dla naszej Uczelni – jeszcze jednym powodem do dumy i satysfakcji. Życzę Panu Profesorowi dobrego samopoczucia, nieustającej inspiracji twórczej i satysfakcji z dotychczasowych osiągnięć. Pan Profesor zawsze podejmował nowe wyzwania i wiem, że nie przejdzie obojętnie wobec kolejnych. Niech Panu Profesorowi sprawiają radość i będą powodem do dumy! Obszerne fragmenty laudacji zamieszczono w opracowaniu [11].*

Po wygłoszonej laudacji rektor Politechniki Świętokrzyskiej prof. dr hab. inż. Stanisław Adamczak, dr h.c., w asyście promotora i laudatora wręczył Profesorowi Kazimierzowi Fladze zasłużony dyplom (rys. 11).

Rys. 11. Rektor prof. Stanisław Adamczak, dr h.c. wręcza prof. Kazimierzowi Fladze dyplom doktora honoris causa Politechniki Świętokrzyskiej.
Fot. Jakub Kulpa

Następnie Profesor wygłosił wykład pt. „Mosty Isfahanu”, w którym nawiązał do organizowanych od 1991 r. „wypraw mostowych”, a następnie przedstawił urodę starych mostów Isfahanu, leżących w dalekim Iranie nad rzeką Zajandeh – efekt ostatniej (w 2015 r.) mostowej „wyprawy światowej”.

Na uroczystość przygotowano specjalną publikację pt. „Profesor dr hab. inż. Kazimierz Józef Flaga. Doktor honoris causa Politechniki Świętokrzyskiej”, zawierającą m.in. obszerne przedstawienie dorobku naukowego, zawodowego i organizacyjnego Profesora, recenzje tego dorobku oraz treść wygłoszonego wykładu.

* * *

Wieloletniemu Autorowi i Przyjacielowi miesięcznika „Inżynieria i Budownictwo” oraz przewodniczącemu Rady Fundacji PZITB Inżynieria i Budownictwo Kolegium Redakcyjne czasopisma „Inżynieria i Budownictwo” wyraża specjalne podziękowania za wieloletnią współpracę, za liczne wyróżniające się artykuły i ważne wypowiedzi dyskusyjne, za pomoc opiniodawczą i organizacyjną, a także za wielkie zaangażowanie w działalność na rzecz polskiego środowiska budowlanego i mostowego.

Wyrażamy najwyższy szacunek i serdecznie dziękujemy za wybitne dzieła w zakresie rozwoju nauki i techniki, za budowanie mostów jako dzieł materialnych, a nade wszystko mostów międzyludzkich, za otwarte serce, za wzór służby Rodzinie i Ludziom, za niezawodne głoszenie i wielki szacunek dla prawdy, etycznego postępowania i zasad moralnych. Serdecznie dziękujemy za trwającą od wielu lat przyjaźń i życzliwość.

PIŚMIENNICTWO

- [1] Pyrak S., Włodarczyk W.: Rozmowa z prof. dr hab. inż. Kazimierzem Flagą. „Inżynieria i Budownictwo”, nr 4–5/1993.
- [2] Flaga K.: Profesor Władysław Muszyński doktorem honoris causa Politechniki Krakowskiej. „Inżynieria i Budownictwo”, nr 7/1998.
- [3] Furtak K.: Jubileusz Profesora Kazimierza Flagi. „Inżynieria i Budownictwo”, nr 3/1999.
- [4] Furtak K.: Prof. dr hab. inż. Kazimierz Flaga – mostowiec, nauczyciel, wychowawca, społecznik. „Inżynieria i Budownictwo”, nr 1–2/2009.
- [5] Pyrak S.: Profesor dr hab. inż. Kazimierz Flaga doktorem honoris causa Politechniki Krakowskiej. „Inżynieria i Budownictwo”, nr 9/2011.
- [6] Jubileusz Profesora Kazimierza Flagi. 75. rocznica urodzin. Publikacja pod patronatem JM Rektora Politechniki Krakowskiej prof. dr hab. inż. Kazimierza Furtaka. Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, Kraków 2014.
- [7] Michalak H., Pyrak S.: Jubileusz Profesora Kazimierza Flagi w Politechnice Krakowskiej. „Inżynieria i Budownictwo”, nr 9/2014.
- [8] 80-lecie Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa kontynuatora Polskiego Związku Inżynierów Budowlanych. Praca zbiorowa pod redakcją Stefana Pyraka. Zarząd Główny PZITB, Warszawa 2014.
- [9] Peters L.: Życzenia dla profesora Kazimierza Flagi z okazji 75. rocznicy urodzin. „Nasza Politechnika”, nr 3/2014.
- [10] Flaga K.: Przypadki na mojej drodze życia. Wystąpienie profesora Kazimierza Flagi podczas seminarium zorganizowanego z okazji 75. rocznicy jego urodzin. „Nasza Politechnika”, nr 3/2014.
- [11] Pyrak S.: Profesor Kazimierz Flaga doktorem honoris causa Politechniki Świętokrzyskiej. „Inżynieria i Budownictwo”, nr 6/2016.
- [12] Michalak H., Pyrak S., Włodarczyk W.: 80 lat „Inżynierii i Budownictwa” w służbie środowiska budowlanego i co dalej. „Inżynieria i Budownictwo”, nr 7–8/2018.